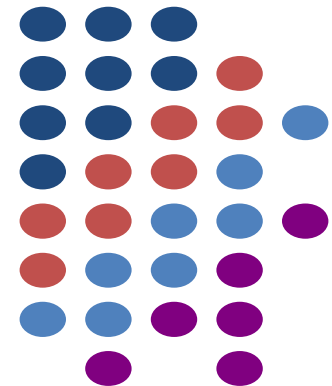

Bài 10: Thực thi chính sách từ dưới lên

Thực thi Chính sách
Nguyễn Xuân Thành
Học kỳ Hè, 2022

Nghiên cứu thực thi chính sách

- Từ trên xuống:

- Xuất phát từ mục tiêu và chiến lược đề ra trong chính sách được ban hành
- Đi từ trên xuống để xem có nhiều hay ít cách biệt giữa mục tiêu đề ra trong chính sách và kết quả của chính sách.

Xây dựng các cơ chế và biện pháp kiểm soát đúng đắn để khuyến khích và bắt buộc tuân thủ theo mục tiêu đề ra trong chính sách.

- Từ dưới lên:

- Xuất phát từ cấp thấp nhất trong hệ thống thực thi
- Đi từ dưới lên để xem chỗ nào thực thi nhiều hay ít thành công hơn

Làm thế nào để thương lượng và thỏa hiệp nhằm tránh xung đột lợi ích, từ đó tăng khả năng đạt được mục tiêu của chính sách.

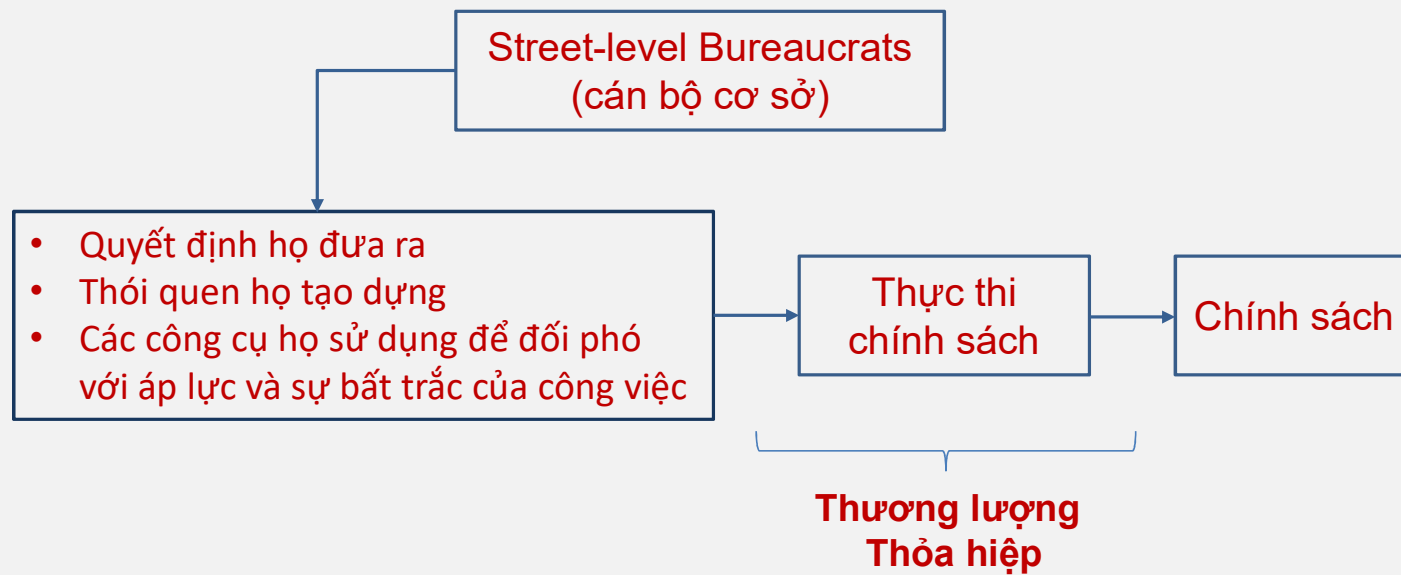
Thực thi chính sách từ dưới lên

Biên số	Quan điểm từ dưới lên
Người ra quyết định và làm chính sách	Cán bộ cơ sở
Khởi điểm	Vấn đề trực trặc
Cơ chế	Chính thức và phi chính thức
Quá trình	Kết nối, bao gồm cả hành chính
Quyền hạn	Phi tập trung
Kết quả	Mang tính mô tả
Quyền tự định	Cán bộ cấp dưới

Tại sao từ dưới lên?

- Cơ chế và quy trình có chặt chẽ đến đâu cũng không loại bỏ hết được sự tự định của người thực thi
- Chính sách có thể thiết kế tốt đến đâu, bộ máy quan liêu chặt chẽ đến đâu thì thực thi cũng không hữu hiệu nếu người thực thi kháng cự lại và họ có nhiều cách để kháng cự
- Người thực thi có thông tin và cảm nhận trực tiếp tốt hơn đến tác động của chính sách, đến “khách hàng” của chính sách
- Hiệu lực và hiệu quả thực thi đến từ việc tăng quyền tự định (chủ động, linh hoạt, sáng tạo) cho người thực thi

Mô hình Lipsky về thực thi chính sách từ dưới lên

Phê bình quan điểm từ dưới lên

- Vấn đề quyền hạn, tuân thủ và trách nhiệm giải trình
- Chủ động, linh hoạt, sáng tạo trong thực thi có thể biến thành chủ quan, tùy nghi, trục lợi

Thực thi chính sách: Từ dưới lên

- Chính sách có đa mục tiêu, đa công cụ và/hoặc tác động đến nhiều nhóm đối tượng khác nhau.
- Mâu thuẫn về mục tiêu, công cụ hay đối tượng có thể xảy ra.
- Thực thi chính sách từ dưới lên tập trung vào việc tìm cách giảm thiểu mâu thuẫn, có thể thông qua việc điều chỉnh, đánh đổi, thậm chí thỏa hiệp để tối đa hóa khả năng đạt được mục tiêu chính.
- Thông tin phản hồi và phản ứng của các nhóm đối tượng, của các tác nhân chính trị và của cơ quan thực thi là đầu vào quan trọng.
- Tuy nhiên, các nhóm đối tượng hay tác nhân chính trị của chính sách có sức mạnh và mức độ tham gia khác nhau. Việc điều chỉnh, thỏa hiệp trước áp lực của nhóm có sức mạnh có thể làm cho việc thực thi tạo kết quả sai lệch so với mục tiêu.